

Professioneel Statuut iMindU BV

Doel

Met dit Professioneel Statuut wordt een nadere invulling gegeven aan de eis van de Wet kwaliteit klachten en geschillen in de zorg (verder te noemen Wkkgz).

Het professioneel statuut geldt voor alle zorgverleners die binnen de patiëntenzorg werkzaam zijn. Bovendien wordt een Professioneel Statuut genoemd in de bepalingen in Hoofdstuk 4 Artikel 1 van de CAO GGZ waarin de verplichtingen van de werknemers in de GGZ worden beschreven. Het Professioneel Statuut is gedeponeerd bij het GGZ kwaliteitsstatuut.nl, als bijlage bij het kwaliteitsstatuut.

Het kwaliteitsstatuut is daarmee onlosmakelijk verbonden aan het Professioneel Statuut evenals toepasselijke documenten uit het kwaliteitssysteem. In het Professioneel Statuut wordt verwezen naar onderdelen uit het kwaliteitsstatuut. Deze verwijzingen zijn slechts indicaties. Bepalingen uit het kwaliteitsstatuut gelden onverkort voor alle zorgverleners binnen iMindU. Voor de zorgverleners die in het kader van de jeugdwet werken geldt dat hun werkwijze hetzelfde blijft. De financier is in dit geval de gemeente, tenzij ouders zelf betalen of gebruik maken van een internationale zorgverzekering. De gemeente is geen partij bij de totstandkoming van het kwaliteitsstatuut. Daarnaast wordt er in de jeugdzorg met andere (dan de psychiater, psychotherapeut, KP-er, etc.) beroepsbeoefenaars gewerkt, zoals orthopedagogen en kinder- en jeugdpsychologen. Zij zijn hoofdbehandelaars. In EPD' s wordt de terminologie van het kwaliteitsstatuut gevoerd. Voor de Jeugdzorg geldt om die reden dat hoofdbehandelaars, regiebehandelaars gaan heten. De functie invulling van de hoofdbehandelaars die met jeugd werken wordt waar mogelijk aangepast aan de bevoegdheden zoals die gelden voor de regiebehandelaars. Voor regiebehandelaars "Jeugd" gelden de verplichtingen vooralsnog niet. Op basis van het kwaliteitsstatuut kan in de jeugdzorg de groep regiebehandelaars uitgebreid worden met een verpleegkundig specialist en de verslavingsarts, mits er door de betreffende gemeente contractueel geen nadere eisen zijn gesteld die hiermee in strijd zijn.

Patiënt

iMindU BV vindt de betrokkenheid van familie en anderen bij de behandeling essentieel. Zij worden daarom vanaf het begin van de zorgverlening in samenspraak met de patiënt waar mogelijk betrokken. Voor de leesbaarheid is ervoor gekozen dit in de tekst niet steeds expliciet aan te geven. Om dezelfde reden wordt verwezen naar de patiënt en de zorgverlener in de mannelijke vorm. Waar hij c.q. zij staat, mag ook hij/zij c.q. zijn/haar gelezen te worden. Voor patiënt kan ook cliënt gelezen worden.

Inhoud	Pag.	
Par.		
1.	Inleiding	2
2.	Uitgangspunt en definities	3
3.	Juridische kaders	3
4.	Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen	4
5.	Specifieke bepalingen	6
6.	Dossiervorming, informatieverstrekking aan derden, wetenschappelijk onderzoek	8
7.	Bedrijfsvoering	8

1. Inleiding

Binnen de GGZ worden mensen met (ernstige) psychische problemen en psychiatrische stoornissen begeleid en behandeld en wordt door middel van preventie getracht geestelijke gezondheidsproblemen te voorkomen.

Het Professioneel Statuut geeft het kader aan waarbinnen de zorg binnen de GGZ wordt verleend en beschrijft de verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de zorgverlener. Het Professioneel Statuut bevat regels over de interdisciplinaire samenwerking. Tevens geeft het Professioneel Statuut de verhouding weer tussen de verplichtingen van de zorgverlener en de verplichtingen van het management en de organisatie. De werkzaamheden van de zorgverlener zijn beschreven in de functiebeschrijving.

Het professioneel statuut maakt integraal deel uit van de (arbeids) overeenkomst met de praktijk. Het statuut bevat verwijzingen naar andere notities binnen iMindU die daarmee ook onder de werkingssfeer van de (arbeids) overeenkomst vallen.

Zorgverleners leggen verantwoording af over hun handelen ten aanzien van de patiënt.

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden naast dit professioneel statuut bepaald door de wetten, zoals de Wet Kwaliteit, klachten en geschillen in de zorg (Wkkgz), de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (BIG), de Wet kwaliteit klachten en geschillen in de zorg (Wkkgz), de Wet geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), de jeugdwet (JW) en daarnaast door protocollen, beroepscode en richtlijnen van de IGJ of de zorgverzekeraars.

2. Uitgangspunten en definities

Zorgverlener

De professional, die beroepsmatig diagnostiek, begeleiding of behandeling aan een patiënt verleent. Binnen iMindU onderscheiden we de volgende disciplines: medisch, paramedisch, psychologisch, psychotherapeutisch, systeemtherapeutisch, vaktherapeutisch, verpleegkundig, sociaal agogisch, mediator en klachtenfunctionaris.

Zorgverleners kunnen onderverdeeld worden in regiebehandelaren, operationeel hoofdbehandelaren en medebehandelaars.

Patiënt

Degene die een behandelovereenkomst met de praktijk heeft en/of aan de zorg van de praktijk is toevertrouwd en door de zorgverlener wordt begeleid en/of wordt behandeld.

Professionele autonomie

Met de professionele autonomie wordt bedoeld dat de zorgverlener handelt conform zijn professionele standaard (o.a. de door de beroepsverenigingen of specialismeleiders gestelde normen, beschreven in protocollen, richtlijnen en standaarden en de jurisprudentie). Dat betekent dat de zorgverlener met inachtneming van de richtlijnen gemotiveerd zou mogen afwijken.

Professionele autonomie geldt ook voor de paramedici, zoals fysiotherapeut en psychomotore kindertherapeut, en vaktherapeuten, zoals creatieve therapeut, binnen iMindU BV.

Behandeling/begeleiding

Onder behandeling wordt verstaan alle activiteiten die gericht zijn op verandering bij de patiënt. Begeleiding omvat alle activiteiten die gericht zijn op acceptatie van en omgaan met de ziekte of handicap. In dit statuut wordt gesproken over behandeling. Behandeling bestaat uit de volgende elementen; aanmelding, intake inclusief onderzoek en diagnostiek, behandeling, afsluiten en nazorg.

Behandelovereenkomst

Het met de patiënt afgesproken individuele plan dat beschrijft waar de behandeling uit bestaat.

3. Juridische kaders

Wet kwaliteit, klachten en geschillen in de zorg

De zorgaanbieder is op basis van de Wkkgz verplicht 'goede en veilige zorg' te leveren, over een klachtenregeling en een 'klachtenfunctionaris' te beschikken en zich aan te sluiten bij een geschilleninstantie. De zorgaanbieder moet een of meer onafhankelijke functionarissen aanwijzen die klachten afhandelen. De zorgaanbieder dient binnen zes weken met een oordeel over de klacht te komen. Klagers kunnen 'in beroep' gaan bij een externe geschilleninstantie die bindend kan adviseren en een vergoeding van geleden schade kan toekennen tot € 25.000,-. De Wkkgz valt onder het toezicht van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGJ).

Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO)

Deze wet bevat met name de plichten van de zorgverlener ten aanzien van de patiënt. De zorgverlener is degene die namens de praktijk optreedt en voldoet aan de eisen die de wet stelt. De praktijk is op grond van deze wet aansprakelijk voor fouten in de zorgverlening, ongeacht waar en door wie de fout in de praktijk is gemaakt.

Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG)

De Wet BIG heeft als doel de kwaliteit van de beroepsuitoefening te waarborgen en patiënten te beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen. De wet geeft een aantal beroepen titelbescherming, regelt deskundigheidsgebieden en beschrijft de (aan bepaalde beroepsgroepen) voorbehouden handelingen. De tuchtrechter is bevoegd het handelen van BIG geregistreerden te toetsen.

Wet Verplichte GGZ

Iemand die een gevaar vormt voor zichzelf of zijn omgeving kan gedwongen worden opgenomen in een GGZ-instelling. De procedure voor gedwongen opname staat in twee afzonderlijke regelingen:

- de [Wet Verplichte ggz](#), voor psychiatrische patiënten;
- de [Wet Zorg en dwang](#), voor mensen met een verstandelijke handicap of dementie.

Op de [website 'dwang in de zorg'](https://www.dwangindezorg.nl/wvvggz) (<https://www.dwangindezorg.nl/wvvggz>) vindt u onder meer informatie over de procedures in de WVGZ - de zorgmachtiging en de crisismaatregel - en over de rechten van patiënten die te maken krijgen met verplichte zorg.

Wettelijke aansprakelijkheid beroepsuitoefening

In de CAO GGZ is in Hoofdstuk 3 geregeld dat de persoonlijke burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de werknemer in de uitoefening van zijn functie door de werkgever (verplicht) verzekerd wordt; de werkgever vrijwaart de werknemer voor aansprakelijkheid ter zake en ziet af van de mogelijkheid van regres op de werknemer. Indien er geen sprake is van een loondienstverband, dient de professional zich zelfstandig tegen beroeps- en bedrijfsaansprakelijkheid te verzekeren en verzorgt de organisatie een secundaire aansprakelijkheidsverzekering.

De Jeugdwet

In de Jeugdwet staat dat de gemeente verantwoordelijk is voor alle jeugdhulp, inclusief de jeugd-ggz. Deze wet regelt onder andere een aantal beroepen en deskundigheidsgebieden. Beroepstitelbescherming is van toepassing voor beroepen die in de jeugd ggz werkzaam zijn en niet BIG geregistreerd zijn; Jeugdzorgwerkers, Pedagogen, en Psychologen. Onderdeel hiervan is per 1-1-2016 beroepsregistratie voor gedragswetenschappers en vooraanmelding voor HBO-agogen. De ontwikkeling van de (her)registratie-eisen en andere zaken die samenhangen met volwaardige beroepsregistratie vindt de komende jaren plaats, geïnitieerd door de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Medewerkers, werkzaam binnen het domein Jeugd worden aangespoord om hieraan te voldoen. De Jeugdwet stelt daarnaast dat er bij het verlenen van jeugdhulp sprake moet zijn van een verantwoorde werktoedeling. Deze norm is geoperationaliseerd in het Kwaliteitskader Jeugd.

4. Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen

Algemeen

Zorgverleners met een BIG- of SKJ registratie hebben de bevoegdheid verkregen tot handelen binnen een welomschreven deskundigheidsgebied.

Alle zorgverleners hebben de verantwoordelijkheid om de kwaliteit van hun werk op peil te houden en hun (BIG) registratie te behouden. De praktijk zal dit deels faciliteren¹.

De praktijk

iMindU BV, daarin vertegenwoordigd door de directeur mw. dr. M.J. van Hoof is als zodanig jegens de patiënt verantwoordelijk en aansprakelijk voor het verlenen van de zorg.

iMindU BV verleent aan de onderdelen van de groep door middel van een overeenkomst tot uitbesteding van zorg, de opdracht tot uitvoering van de zorg en stelt daarvoor de (financiële) middelen beschikbaar.

De medewerkers en directeur samen zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de zorg en dienen daarbij te voldoen aan de kwaliteitseisen voor zorg die zijn vastgelegd in beleid, richtlijnen en protocollen. De directeur houdt toezicht op het verlenen van verantwoorde zorg (zorgcontrol).

De zorgverlener

De professionele verantwoordelijkheid van elke zorgverlener vloeit voort uit zijn opleiding en ervaring. Zorgverleners handelen, binnen het deskundigheidsgebied waarvoor zij zijn opgeleid. De grenzen van dit gebied zijn dynamisch en afhankelijk van standpunten van de (tucht)rechter, Inspectie en beroepsorganisaties. Zie ook onderdeel 9 e.v. van het kwaliteitsstatuut. De directeur is verantwoordelijk voor het gebied zorg/bedrijfsvoering en laat zich daarbij adviseren door Vermetten accountants en adviseurs (inclusief HRM, fiscaal-juridisch advies). Dit heet integraal management.

¹ Zie verder voor de samenwerking onderdeel 10 kwaliteitsstatuut.

² Zie verder voor de organisatie van de zorg onderdeel 9 van het kwaliteitsstatuut.

Leidinggevende zorg

De zelfstandig bevoegd behandelaar die verantwoordelijk is voor het vormgeven, uitvoeren en faciliteren van het behandelbeleid van de organisatorische eenheid.

Leidinggevende bedrijfsvoering

De manager die verantwoordelijk is voor een juiste toedeling van middelen en mensen van de organisatorische eenheid, zodat optimale zorg kan worden verleend.

De leidinggevende zorg en de leidinggevende bedrijfsvoering zijn beiden verantwoordelijk voor het gebied zorg/bedrijfsvoering. Dit heet integraal management. Op dit moment is er geen leidinggevende bedrijfsvoering in dienst, maar wordt advies ingewonnen bij Vermetten accountants en adviseurs.

Binnen iMindU BV wordt het multidisciplinaire team psychodynamisch, eclecticisch en herstelgericht georganiseerd waardoor de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van zorg primair bij het team is belegd. Een nadere uitleg van psychodynamisch en herstelgericht werken is opgenomen in het kwaliteitsstatuut.

Indicerend behandelaar

Dit is de zorgverlener die volgens de wet BIG bevoegd is een diagnose en de indicatie te stellen, evenals het behandelplan vast te stellen. Wie indicierend behandelaar kan zijn verschilt voor de generalistische basis GGZ en de gespecialiseerde GGZ en kan in de tijd wisselen. Indicerend behandelaars kunnen die functie vervullen voor het specifieke gebied waarvoor ze zijn opgeleid³.

Coördinerend behandelaar

Wanneer zorgverleners samenwerken is het van belang dat één van hen het zorgproces coördineert en het eerste aanspreekpunt is voor de patiënt en zijn naasten en/of wettelijk vertegenwoordiger. Dit is de coördinerend behandelaar.

Medebehandelaar

Al diegenen die een (deel) behandeling doen. Een medebehandelaar kan BIG geregistreerd zijn (bv. verpleegkundige) of niet (bv. maatschappelijk werkende of sociaal pedagogisch hulpverlener). Verpleegkundigen, SPV-en, psychologen, GZ-psychologen in opleiding, SPH'ers, SPW'ers en maatschappelijk werkers, pedagogen, etc. hebben geen zelfstandige behandelbevoegdheid maar voeren therapeutische werkzaamheden uit in opdracht van de regiebehandelaar. Afhankelijk van opleiding en ervaring worden de taken tussen de disciplines verdeeld⁴.

³ Zie o.a. onderdeel 9.4, 9.7,10 en 16 van het kwaliteitsstatuut.

⁴ LKS 3.0

5. Specifieke bepalingen

A. Organisatie

Algemeen: de directeur stelt het beleid op de terreinen zorgvisie, zorgcontrol en zorglogistiek vast.

- De directeur kan met inachtneming van dit Professioneel Statuut regels vaststellen aangaande het doeltreffend, doelmatig en patiëntgericht verlenen van zorg.
- De directeur zal de professionele autonomie van de zorgverleners respecteren en waarborgen.
- De directeur verschafft de noodzakelijke materiële en personele voorzieningen en scheidt organisatorische kaders en systemen, noodzakelijk voor een passende professionele beroepsuitoefening. Deze voorzieningen zullen op een zodanig peil worden gehouden dat een doeltreffende, doelmatige en patiëntgerichte zorg gewaarborgd blijft.
- De directeur en professionals zullen zich tot het uiterste inspannen om zowel de continuïteit van de zorg te realiseren als het effectueren van vakantie- en verlofrechten te realiseren.
- De directeur blijft bij afwezigheid van de zorgverlener(s) door ziekte, verlof of vakantie verantwoordelijk voor de continuïteit van de zorg voor de patiënt die een behandelovereenkomst heeft met de praktijk.
- De zorgverleners dragen zorg voor een zodanige regeling van vakantie en verlofdagen dat de kwaliteit van de zorg voor patiënten zoveel mogelijk gewaarborgd is.
- De directeur kan in uitzonderlijke omstandigheden, overeenkomstig de bepalingen in de CAO, het verlof intrekken.

B. Zorgverlening/ behandeling

- Als de patiënt wilsonbekwaam geacht wordt zal de zorgverlener proberen een vertegenwoordiger te vinden.
- De zorgverlener zal de patiënt en zo nodig de wettelijke vertegenwoordiger(s) in begrijpelijke taal informatie verstrekken over de behandeling van de patiënt, waaronder voorgestelde behandeling en/of onderzoek.
- De zorgverlener begint met de behandeling na toestemming van de patiënt of diens wettelijke vertegenwoordiger(s). Alleen in gevallen bij wet toegestaan, kan de behandeling zonder toestemming plaatsvinden.
- Indien de zorgverlener gegronde redenen heeft de behandeling/begeleiding van een patiënt niet op zich te nemen of af te breken, dan overlegt hij dit met de regiebehandelaar en zorgt voor voldoende continuïteit van de behandeling/begeleiding. Als de regiebehandelaar gegronde redenen heeft in bovengenoemde zin overlegt hij met de leidinggevende.
- De zorgverlener zorgt voor een goede overdracht van patiënten.
- De zorgverlener zal medewerking verlenen aan het tot stand komen en implementeren van (zorginhoudelijke) richtlijnen en protocollen.
- De zorgverlener behandelt/begeleidt de patiënt onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid, binnen de grenzen van de wet, zijn bekwaamheid en de professionele standaard, maar ook binnen de door de praktijk vastgestelde protocollen en richtlijnen zoals het kwaliteitsstatuut⁵.

⁵ en onderdeel 11, 16 en 17 van het kwaliteitsstatuut

- Afhankelijk van o.a. de aard van de hulpvraag en de ernst van het ziektebeeld van de patiënt, wordt bepaald welke professional uit welke discipline wordt ingezet:
- De zorgverlener raadpleegt in ieder geval in een MDO een psychiater of klinisch psycholoog in de gespecialiseerde GGZ.

Verantwoordelijkheidsdeling

Escalatieprocedure

In het geval dat indicierend behandelaar en coördinerend/medebehandelaars niet tot overeenstemming kunnen komen over de inhoud en uitvoering van het behandelplan, wordt gehandeld conform een uniforme escalatieprocedure. De eerste stap is het voorleggen van het geschil aan de leidinggevende zorg van het team dat de patiënt behandelt. De tweede stap is escalatie naar de directeur. Een verschil van mening over de behandeling in het kader van WVGZ kan direct worden voorgelegd aan de directeur.

Gedwongen hulpverlening

Indien er sprake is van een behandeltraject in het kader van WVGZ is er altijd een psychiater persoonlijk betrokken bij het afgeven van een geneeskundige verklaring, de opname, afweging over inzet van dwang, en behandelbeoordelingen en ontslag⁶.

Overleg

Indien de regiebehandelaar en eventuele medebehandelaar geen psychiater zijn, wordt (ongeacht de specifieke behandelsetting) een psychiater in ieder geval geconsulteerd en bij de voortgangsbespreking betrokken, indien:

- a. er gevaar dreigt voor anderen of voor de patiënt (waaronder suïcidegevaar, crisis)
- b. elektroconvulsietherapie (ECT) overwogen wordt
- c. inzet, intensivering of afschaling van vormen van dwang (behandeling) overwogen wordt
- d. er sprake is van opname en/of afgeven medische verklaring in kader WVGZ
- e. ontslag uit opname, anders dan in het behandelplan voorzien, overwogen wordt
- f. er een verzoek van de patiënt is om zelfdoding of euthanasie
- g. medisch coördinerende zorg nodig is bij verdenking op somatische problematiek
- h. er sprake is van non-respons op de behandeling conform de professionele standaard
- i. er sprake is van een crisis.

Bij a. en e. kan ook een klinisch psycholoog worden geconsulteerd; bij h. ook een verpleegkundig specialist of klinisch psycholoog.

Een zorgverlener raadpleegt doorgaans ook een psychiater indien:

- een patiënt voor een eerste maal een ernstige depressie heeft;
- er zich veranderingen voordoen in het psychiatrisch beeld en er een vermoeden bestaat op somatische comorbiditeit;
- wanneer farmacotherapeutische behandeling overwogen, ingesteld of aangepast wordt;
- indien vrijwillige opname overwogen wordt;
- bij suïcidale ideatie, tentamen suicide of suicide
- bij ernstige escalatie van de ouder-kind interactie

⁶ zie onderdeel 16.2 van het kwaliteitsstatuut

- als er sprake is van een psychose, eetstoornis, automutilatie, thuiszitten (schoolverzuim), kindermishandeling, -verwaarlozing of seksueel misbruik of een vermoeden van deze stoornissen of traumata.

Indien de regiebehandelaar en eventuele medebehandelaar geen psychiater of klinisch psycholoog is wordt in het patiëntdossier vastgelegd op welk moment en voor welke zaken een psychiater of klinisch psycholoog geconsulteerd wordt.

C. De professionele standaard

Zie onderdeel 9.2 van het kwaliteitsstatuut.

6. Wetenschappelijk onderzoek

Het gebruik maken van niet tot de patiënt herleidbare gegevens ten behoeve van wetenschappelijke publicaties of onderzoeken, geschiedt overeenkomstig de wettelijke bepalingen. Van patiënten die niet meer in zorg zijn, is toestemming van de geneesheer-directeur noodzakelijk indien een ander persoon dan de directeur. Voor gebruik van tot de patiënt herleidbare gegevens ten behoeve van de externe verantwoording is toestemming van de patiënt dan wel de wettelijke vertegenwoordiger nodig.

Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek in de praktijk is onderworpen aan de toestemming van de directeur. Uitvoering van wetenschappelijk onderzoek vindt voor zover van toepassing plaats met inachtneming van de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO).

De directeur draagt er zorg voor dat de patiëntendossiers worden bewaard overeenkomstig de daarvoor geldende wettelijke bepalingen en dat de bewaring zodanig is dat onbevoegden daarvan geen kennis kunnen nemen⁷.

7. Bedrijfsvoering

De zorgverlener zorgt voor een adequate registratie van zijn verrichtingen.

De zorgverlener houdt zich aan de afspraken, zoals vastgelegd in protocollen en richtlijnen, maar kan daar in het belang van de patiënt gemotiveerd van af wijken.

De zorgverlener verplicht zich bij de uitvoering van de werkzaamheden te houden aan de aanwijzingen welke door of namens de directeur worden gegeven.

De zorgverlener houdt zich bij extern optreden aan de afspraken en regels die binnen de praktijk gelden betreffende de contacten met de pers, media en andere instanties.

De zorgverlener zal medewerking verlenen aan de uitvoering van het kwaliteitsbeleid.

De zorgverlener levert binnen redelijke grenzen een bijdrage aan instructie en opleidingsactiviteiten en het leveren van patiënteninformatie.

⁷ AVG